

## СТАНОВИЩЕ

от

доц. д-р Полина Михова Михова – Павлова  
департамент „Здравеопазване и социална работа“, Нов български университет,  
професионално направление 7.4. Обществено здраве,

за

придобиване на образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление  
7.4. Обществено здраве, научна специалност Логопедия,  
с кандидат **Елисавет Леонидас Цимпиду F104056**,  
докторант на самостоятелна подготовка  
с научен ръководител доц. д-р Катя Дионисиева

на дисертационен труд на тема **„Изследване на връзките между комуникативните умения и училищното представяне на деца със слухови нарушения и учителските компетенции при прилагане на диференцирано обучение в приобщаваща учебна среда“**

Изследваният проблем — комуникативният достъп и училищното представяне на деца със слухови нарушения в контекста на приобщаващото образование и учителската подготовка за диференцирано преподаване — е с несъмнена актуалност в научно и в научно-приложно отношение. Приобщаващото образование се утвърждава като водещ модел в редица образователни системи, а готовността на масовия учител да прилага диференцирани стратегии е сравнително слабо изследвана емпирично територия, особено по отношение на ученици с увреден слух. Изборът на темата е добре обоснован от професионалния опит на докторантката като учител и от участието ѝ в мащабната национална програма за обучение на Института по образователна политика (ИОП) към гръцкото Министерство на образованието, което придава на изследването и конкретен практически контекст.

Основната цел на труда — съпоставка на степента на прилагане на принципите на диференцираното обучение преди и след преминаване на учителите през обучение на ИОП — е формулирана ясно и логично произтича от направения теоретичен преглед. Конкретните задачи (изследване на степента на прилагане на диференцирано преподаване в ежедневната практика, ролята на личностните и професионалните характеристики на учителите, ефекта от обучението и оценката на ученическото представяне чрез инструмента SIFTER) са добре обвързани с основната цел и последователно проведени през целия труд.

Изследването е структурирано около седем ясно формулирани хипотези, всяка от които получава конкретен емпиричен отговор. Последователната верификация на всичките седем хипотези е добър показател за прецизно обмислен и логично проведен изследователски дизайн.

Избраната методология — адаптиран по Сиам и Ал-Натур (2016) въпросник за учители и стандартизираният скринингов инструмент SIFTER, допълнени с полуструктурирано интервю с учител — съответства адекватно на поставените цели и на смесения (количествено-качествен) характер на изследването. Статистическата обработка чрез SPSS (описателна статистика, t-тест, ANOVA, хи-квадрат тест, корелационен анализ) е подходящо подбрана спрямо типа на хипотезите. Извадката от 14 учители (10 обучени и 4 контролни) и 27 ученици е сравнително компактна за регион Тесалия, Гърция, което докторантката коректно и открито посочва като фактор, ограничаващ по-силната статистическа генерализация — прозрачност, която говори добре за изследователската култура на автора и очертава ясна перспектива за разширяване на извадката в бъдещи изследвания.

Приносите на труда имат едновременно теоретично и научно-приложно измерение. В теоретичен план дисертацията предефинира загубата на слуха не толкова като медицинско, колкото като комуникативно и образователно понятие, и изгражда интегративен модел, който съчетава диференциацията по Томлинсън, Универсалния дизайн за обучение и социокултурната теория на Виготски в единна концептуална рамка за приобщаващото образование на деца с увреден слух. В научно-приложен план трудът предоставя емпирично обосновани доказателства за ефекта от конкретна национална програма за учителска квалификация и въвежда системно приложение на инструмента SIFTER като средство за ранна образователна диагностика — с директна приложимост за учителската практика и за образователната политика, обективизирана и в конкретните препоръки на автора към гръцкото Министерство на образованието.

Теоретичната част на труда (Глави 1–3) представя систематизиран и добре структуриран преглед на литературата по слухова загуба, диференцирано преподаване и ролята на асистивните технологии и изкуствения интелект в образованието на деца с увреден слух, който може да служи и като самостоятелен справочен ресурс за практикуващи педагози и специалисти.

Дисертационният труд е подкрепен с две самостоятелни публикации по темата, отговарящи на изискванията за придобиване на образователната и научна степен „доктор“. Първата — Tsimplidou, E. (2026). The academic performance of students with hearing impairment using the S.I.F.T.E.R. test in relation to teachers trained in differentiated teaching and those who are not. *Ezikov Svyat (Orbis Linguarum)*, 24(2), 46–60, <https://doi.org/10.37708/ezs.swu.bg.v24i2.3> — е публикувана в рецензирано издание, индексирано в Scopus, EBSCO, DOAJ, Index Copernicus и ERIH PLUS, и представя пряко централните емпирични резултати на дисертацията. Втората — Tsimplidou, E. (2025). Investigating differentiated practices during the educational process with hearing impaired students before and after their training in differentiating teaching from IEP. *International Journal of Educational Innovation*, 7(4), 92–102, <https://doi.org/10.69685/TRLR7912> — представя резултатите от ефекта на обучението по диференцирано преподаване.

Двете публикации отразяват коректно и последователно основните резултати на изследването и удостоверяват неговата апробация пред научната общност; предвид съвсем неотдавнашната им поява все още не е формирана самостоятелна цитируемост, което е обичайно обстоятелство за току-що публикувани резултати.

В заключение, дисертационният труд на Елисавет Цимпиду представлява самостоятелно, добре обосновано и практически ориентирано изследване по значим и недостатъчно изследван проблем. Демонстрирани са солидно познаване на теоретичната литература, коректно прилагане на методология, съответна на поставените хипотези, и способност за формулиране на приложими изводи и препоръки, подкрепени от резултатите по всичките седем хипотези.

На база на всичко изброено по-горе давам ПОЛОЖИТЕЛНА оценка на дисертационния труд и предлагам на почитаемото Научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ по **професионално направление 7.4. Обществено здраве, научна специалност Логопедия** на Елисавет Леонидас Цимпиду **F104056**.

Дата: 14.09.2026 г.

Подпис: .....

доц. д-р Полина Михова